

Till kommunfullmäktige, Österåkers kommun

Hemställan om höjning av VA-brukningstaxa i Österåkers kommun 1/1-2016

Roslagsvatten hemställer på uppdrag av styrelsen i Österåkersvatten att kommunfullmäktige ska besluta om ny VA-brukningstaxa enligt bifogat förslag. Beslutet togs av Österåkersvattens styrelse den 24 juni 2015.

Maria Grauers
Kommunansvarig
Roslagsvatten AB

Till kommunfullmäktige, Österåkers kommun

Förslag till beslut om ändring av VA-brukningstaxan i Österåkers kommun

Förslag till beslut:

Österåkersvattens styrelse föreslår

- att kommunfullmäktige fastställer upprättat förslag till ny VA-brukningstaxa
- att kommunfullmäktige beslutar att den nya VA-brukningstaxan ska börja gälla från och med 1 januari 2016.

Sammanfattning

VA-taxan består av två delar, en anläggningstaxa och en brukningstaxa. Förslaget till höjning avser VA-brukningstaxan. Anledningen till höjningen av brukningstaxan är dels en minskning av förbrukningen av vatten, en felberäkning i budget 2015, ökade kostnader för drift- och underhåll av ledningsnät och reningsverk samt behov av fondering för framtida avloppsreningsutbyggnad.

För att kompensera för en för lågt budgeterad bruksintäkt 2015 behöver taxan höjas med 4%. Under åren 2014-2015 har vattenförbrukningen minskat och motsvarar ett inkomstbortfall om ca 3%, varför motsvarande höjning av intäkterna krävs.

Kostnadsökningar för att komma tillrätta med avloppsreningen i Margretelund, ökade kostnader för renovering och underhåll av ledningsnätet samt skadeersättningar gör att större kostnadsökningar för år 2015-2016 än tidigare beräknas påverka intäkterna med 3%.

För att kunna bygga upp en reserv för den framtida utbyggnaden av avloppsrening i Österåker planeras brukningstaxan behöva höjas med 5% per år.

Totalt beräknas en höjning av brukningstaxan med 15% från 1/1-2016.

Bakgrund

VA-taxan består av två delar, en anläggningstaxa och en brukningstaxa. Den tidigare bekostar utbyggnad av den allmänna VA-anläggningen, den senare bekostar förvaltning och drift av

densamma. Årets prognos för 2015 och kommande år visar att brukningstaxan behöver förstärkas betydande för att kunna hålla ekonomin i balans för Österåkersvatten AB.

Vid budgetberäkning för brukningsavgifterna för 2015 gjordes ett fel och intäkterna beräknades till 2,6 mkr för mycket. Det var första gången Roslagsvatten gjorde budgetberäkningar i nya debiteringsprogrammet Future och trots rimlighetsbedömning och kvalitetskontroller inträffade ett fel. För att kompensera för detta krävs en höjning med 4%. Hade Roslagsvatten upptäckt bristen vid förra årets budgetarbete hade det redan inför år 2015 göras en större justering av brukningstaxan.

Sedan budgeten upprättades har de preliminära debiteringarna av förbrukningen minskat med motsvarande 3%. Det är framförallt för storförbrukare med flerfamiljsfastigheter som förbrukningen har minskat.

Ökade och större kostnader för att komma tillrätta med avloppsreningen i Margretelund, ökade kostnader för renovering och underhåll av ledningsnätet samt skadeersättningar i samband med bla skyfallet förra året gör att det är kostnadsökningar för år 2015-2016 än tidigare beräknat. Dessa kostnadsökningar bedöms påverka intäkterna med 3%.

Den planerade framtida avloppsreningen i Österåker som är beräknad att tas i drift år 2020 kommer vid en första grov beräkning kräva att en höjning av brukningstaxan är nödvändig med minst 20-25%. För att sprida ut denna höjning föreslås en höjning med 5% per år varav den första från 2016. Pengarna kommer att fonderas för den framtida investeringen.

Utan föreslagen taxehöjning 2016 för planerade investeringar i avloppsrening kommer en större höjning att krävas senare. För att kunna nå rimliga utsläppsvärden för framförallt Margretelunds reningsverk och för att kunna förstärka ledningsnätet kring framförallt centrum krävs taxehöjningen. Beslut om att hemställa till kommunfullmäktige att fastställa förslag till ny VA-brukningstaxa togs av Österåkersvattens styrelse den 24 juni 2015, se bifogat protokoll.

Som jämförelse innebär ökningen en förändring från 4,59 öre/liter vatten till 5,28 öre/liter, dvs. en ökning med ca 0,69 öre/ liter för typhus A¹.

Förslag

Roslagsvatten har utarbetat ett förslag till ny VA-taxa vilken bifogas. I VA-taxan föreslås en höjning om 15 % jämt fördelat på taxans samtliga parametrar. I bilagan framgår förslag till de förändrade avgifterna i § 12 utmärkta med röd *kursiv stil*. Nuvarande avgifter återfinns inom parentes och är utmärkta med röd färg och *genomstruken-kursiv-stil*.

Omvärldsanalys

I sin analys av 2015 års taxestatistik drar branschorganisationen Svenskt Vatten slutsatsen att många faktorer pekar på att kostnaden för att tillhandahålla vatten- och avloppstjänster kommer att öka i framtiden. Anledningarna är flera, bland annat ökad förnysetakt, ökade miljökrav och klimatanpassningar, men också att dagens VA-anläggningar till stor del är avskrivna. Det senare innebär att när VA-anläggningarna behöver förnyas behöver taxorna höjas markant för att finansiera dessa reinvesteringar. Svenskt Vatten pekar även på vikten av att kommunerna ser över hur man ska möta dessa utmaningar, och varnar även för att vissa kommuner inte mäktar med att se över sina långsiktiga investeringsbehov. Österåker

kommuns ökade förnysetakt och behov av både reinvesteringar motsvarar med andra ord en nödvändig utveckling vi ser i hela landet.

När en taxejämförelse med andra kommuner görs behöver man ta i beaktan att Österåker med sina många enskilda avlopp och med Östersjön som recipient står inför stora utmaningar. Med ökade krav på att minska utsläppen till Östersjön följer krav på att bygga ut den allmänna VA-anläggningen i allt glesare och mer otillgängliga områden. I dessa områden är ökade kostnader att räkna med och med stor sannolikhet kommer taxan att öka procentuellt mer här än i landet generellt.

Utfall

När en jämförelse görs mot andra kommuner används det som kallas typhus A¹ och typhus B². För typhus A blir den månatliga avgiften med föreslagen höjning 659,50 kr jämfört med nuvarande 573 kr. Kostnaden per liter vatten blir med höjningen 5,28 öre/liter jämfört med nuvarande 4,59 öre/liter. Den föreslagna höjningen av brukningstaxan motsvarar en ökning med ca 0,69 öre/ liter.

Typhus A (Bostadshus med 150 m ³ årsförbrukning)	Nuvarande taxa	Med föreslagen höjning
Månadskostnad	573 kr	659,50 kr
Kostnad per liter	4,59 öre	5,28 öre

Svenskt Vattens statistik över alla kommuners taxor för 2015 visar att kostnaden per liter skiljer sig från 247 kr/månad upp till 1230 kr/månad. Då är inte höjningar som är gjorda under 2015 inräknade.

Sveriges kommuner Typhus A	Lägst	Högst
Månadskostnad	247 kr (Sthlm, Huddinge)	1230 kr (Ragunda)
Kostnad per liter	2,0 öre (Sthlm, Huddinge)	9,8 öre (Ragunda)

Bilagor

Bilaga 1. Förslag till ny VA-taxa

Bilaga 2. Justerat protokoll från Österåkersvattens styrelsemöte 2015-06-24

Österåkersvatten AB

Mikael Algvere

VD i Roslagsvatten AB och Österåkersvatten AB

¹ Småhus med en vattenförbrukning på 150 m³/år och 800 m² tomtyta.

² Bostadshus med 15 lägenheter och en vattenförbrukning av 2 000 m³ och 800 m² tomtyta.